

KURJER WARSZAWSKI

Sobota. ²⁴ Kwietnia. — Rok 1854.
6 Maja.

№ 118.

Jutro, Śteż Domicelli

Wczorajsza Uroczystość Dworska *pierwszego rzedu*, z powodu Imienia NAJJAŚNIEJSZEJ PANI, obchodzoną była solennie w *Warszawie*, przez odpowiednie po wszystkich Świątyniach PAŃSKICH, wszelkich Wyznań, Nabożeństwa. O godzinie 9tej rano, w Kościele Archi-Katedralnym i Metropolitalnym Śgo JANA, JW. JX. Biskup *Fijałkowski*, Administrator Archi-Dyocjezy *Warszawskiej*, celebrował pontyfikalnie w asystencji Duchowieństwa i w obec znakomych Osób tak Wojskowych jako i Cywilnych, oraz Obywateli miasta. — Następnie o godzinie 11ej, Jenerałowie, Członkowie Rady Administracyjnej, Senatorowie, Członkowie Senatu i w ogóle wszelkie znakomite osoby, oraz Wojskowi i Urzędnicy wszelkich stopni, jakoteż i Obywatele miasta, udali się do Kościoła Katedralnego Prawosławnego N. TRÓJCY, aby uczestniczyć w Nabożeństwie, celebrowanem przez Najprzewielebniejszego *Arseniusza Arcybiskupa Warszawskiego i Nowogieregiewskiego*, otoczonego licznym Prawosławnym Duchowieństwem. — Jednocześnie z powodu tej Uroczystości, odprawione zostało Nabożeństwo w Kościele Parafjalnym XX. *Bazylianów*, na którym celebrował W. Xiądz *Bonifacy Boniewski*. — W Kościele obu Wyznań *Ewangelickich*, odbyły się odpowiednie także Nabożeństwa. — Przyjmująca udział w obchodzie dnia tego Młodzież Szkolna, wykonywała w czasie odprawianych po Kościołach Nabożeństw, różne dzieła Religijne muzyczne, pod kierunkiem swych Nauczycieli. I tak: Uczniowie *Instytutu Szlacheckiego*, pod przewodnictwem *J. Wszehona*, *Mszę Nideckiego*; *Gimnazjum Gubernjalnego*, pod kierunkiem *T. Szapczyńskiego*, śpiewy na głosy *K. Kurpińskiego* i *B. Kleina*, TE DEUM *J. Stefaniego*; Uczniowie *Gimnazjum Realnego*, pod dyrekcją *J. Stefaniego*, odśpiewali *Mszę Nr 13*, i TE DEUM kom: tegoż; *Szkoły Powiatowej* o 5 klasach, pod kierunkiem *W. Striebla*, *Mszę J. Stefaniego*; *Szkoły Powiatowej Realnej* przy ulicy *Leszno*, pod kierunkiem *Bahra*, *Mszę* i TE DEUM *J. Stefaniego*; *Szkoły Powiatowej Realnej* 2ej, pod kierunkiem *K. Müllera*, *Mszę*, *SALVE REGINA* i TE DEUM, *Müllera*; w *Kaplicy Instytutowej* w *Marymoncie*, *Mszę X. Zródełskiego*, i *AVE MARJA J. Stefaniego*, pod przewodnictwem Nauczyciela śpiewu, *X. Zródełskiego*. Każde z tych pieni, zakończył *Hymn Lwowa*. — O godzinie 6tej wieczorem, napełnił się *Teatr Wielki*, gdzie dane było przedstawienie bezpłatne, i wykonana tak przez Artystów jako i Artystki *Teatru*, *Kantata*; w czasie której zajaśniała *Cyfra NAJJAŚNIEJSZEJ PANI*, powitana przez obecne Osoby z radością. Wieczorem całe miasto zajaśniało rzesistą *illuminacją*.

Jutro w Kościele XX. *Dominikanów*, przypada doroczna uroczystość *Znalezienia Śgo KRZYŻA*, która odprawiać się będzie z wystawieniem N. SAKRAMENTU, z Kazaniami i Processjami.

Jutro, w Kościele XX. *Karmelitów* na *Kra-*Przedmieściu, przypada doroczna uroczystość *Opieki Śgo JÓZEFA*.

Jutro, w Kościele XX, *Franciszkanów*, przypada doroczna uroczystość *Opieki Śgo JÓZEFA*; która odprawiać się będzie z wystawieniem N. SAKRAMENTU, z Kazaniami *Processjami*, i *Odpustem* zupełnym.

Rozkazem CESARSKIM, postąpili na Pułkowników, w liczbie innych Podpułkownicy: *Metisk*, Dowódca Zapasowego Okręgowego Arsenалу; *Rohioki* z *Warszawskiego Zakładu przyborów Artyleryjskich*; Dowódca Bataljonów *Saperów 1go*, *Ulrich 2gi*, i *2go Szestakow 2gi*; na Podpułkownika, Major *Afonasjew* Nadzorca Szpitala Wojskowego w *Warszawie*; Kapitanowie: *Bogajewski 3ci*, Starszy Adjutant Zarządu Naczelnika *Artylerji Armji Czynnej*; *Kosmaczew*, Dowódca garnizonu *Cytadeli ALEXANDROWSKIEJ* w *Warszawie*; i *Balički*, Sztabs Oficer Oddziału *Technicznego Warszawskiego Zakładu przyborów Artyleryjskich*; Inżynierowie *Polowi*: *von Wendrich* i *Spiridonow*; i z *2go Bataljonu Saperów* *Simaszko*, Starszy Adjutant Zarządu Naczelnika *Inżynierów Armji Czynnej*.

Zarząd Okręgu Poczтового *Królestwa Polskiego*. Jeżeliby kto życzył sobie utrzymywać *Stację pocztową* w m. *Kolnie*, z odwozem poczt trzy razy w tygodniu z *Kolna* do *Łomży*, i napowrot, oraz do *Johanisburga* w *Prusiech*; zechce się zgłosić do *Urzędu Poczowego* w *Łomży*, lub też wprost do *Zarządu Okręgu Poczowego* *Królestwa Polskiego* w *Warszawie*, gdzie bliższa wiadomość o warunkach powzięta być może. — Z upoważnienia *Naczelnika Okręgu*, *Radca Zarządu*, *Kaczanoff*. — Za *Naczelnika Sekcji*, *A. Adamski*.

Rada Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych Powiatu Rawskiego. — Podaje do wiadomości, iż na dniu 21 b. m., urządzony zostanie bal, poprzedzony koncertem, na korzyść *Szpitala Śgo DUCHA* w *Rawie*. Przyczem, *Rada Opiekuńcza* miłą sobie czyni nadzieję, że okoliczni Obywatele obecnością swoją, raczą wesprzeć jej usiłowania, i tem samem przyjdą w pomoc potrzebom *Szpitala*. — *Opiekun Prezyd.*, *Konst. Górski*.

Dziś rano powrócił do *Warszawy* *JW. Jenerał-Adjutant* *Hrabia Rüdiger*, *Sprawujący Obowiązki Namieśtnika*, a który onegdaj udał się do *Iwangorodu*. *JW. Hrabie*mu towarzyszyli w tej przejażdżce: *JJW. Jenerał-Adjutant Paniutin*, *Jenerał Artyleryji Suchozanet*, i *Jenerałowie-Majorowie* *Kowaleński* i *Dejtrich*.

Najprzewielebniejszy Xiądz Benjamin, *Komisarz Jeneralski Zgromadzenia XX. Kapucynów*, wyjechał do *Łomży*.

Z powodu Uroczystości dnia wczorajszego, w *Synagodze* przy ulicy *Daniłowiczowskiej*, odmówione zostały stósowne modły; *Kaznodzieja miejscowy* *Dr Gold-*

zrecoywał *Hanotan Teszuah*. Przyjęli również Uczniowie Szkoły *Rabinów*, pod przewodnictwem Dyrektora i Nauczycieli; a Chóry wykonali Hymn

już sześć lat upływa od chwili kiedy (27 Kwietnia 1848 r.) zawiązała się spółka *Żegluga Parowej* na rzekach spławnych Królestwa Polskiego, pod firmą *Andrzej Hr: Zamoyski i Współka*. Jedynymi jej na początku Wspólnikami byli Hr: *Andrzej Zamoyski* i *P. Edward Guibert*. Przystąpienie w następnych latach Hrabów *Adama Potockiego*, *Jana* i *Augusta Zamoyskich*, *Kazimierza Zyberga Platara*, a później *PP. Piotra Mężeńskiego* i *Leopolda Kronenberga*, pomnażając kapitał Spółki, pozwoliło jej powiększyć liczbę paropływów i gabar, przeznaczonych do spławu krajowych i zagranicznych towarów, zaprowadzić żeglugę osobową na dolnej *Wisłę* i wszystkie przygotowania porobić do zaprowadzenia żegluga osobowej na górnej *Wisłę*. Jak wszystkie przedsięwzięcia nowe, tak też i *Żegluga Parowa* w Królestwie, musiała w pierwszych latach bytu swojego, przewyżczać najrozliczniejsze trudności. — Trzeba było dobrać mechaników, majtków, kapitanów zdolnych do służby; w braku wyćwiczonych ludzi, musiano używać i takich, których zamiłowanie nowego rzemiosła jedyną zaletę stanowiło. Nie bez wielkiej pracy i cierpliwości zdołano po kilku latach wyćwiczyć liczbę ludzi dostateczną do obsłużenia co rok powiększającej się ilości paropływów i gabar, i do obsłużenia zręcznymi rzemieślnikami warsztatów *Żegluga Parowej* na *Solcu*, które, chociaż na początku przeznaczone były jedynie do naprawy uszkodzonych statków i machin, teraz w najpomyślniejszy zajmują się sposobem budowy nowych statków i rozmaitych części machin. Każdy rok nowym postępowaniem naznaczając *Współka Żegluga Parowej*, potrafiła liczbę paropływów podnieść w roku 1853 do 9ciu, z zbiorową siłą 444 koni; liczbę zaś gabar do 20 z zbiorowym objęciem 18,000 korey. — Troskliwa opieka dobroczynnego Rządu, przyszła w pomoc usiłowaniam, które *Współka* czyniła, ażeby godną pokazać się udzielonego sobie przez *JO. Xięcia Namiestnika* Królestwa, przywileju wyłączności. Jednym z najświeższych dowodów opieki, jaką wysoki Rząd do *Żegluga Parowej* rozciągać raczy, jest upoważnienie do używania herbu Królestwa na statkach, zakładach i przystaniach, które Zarządowi *Żegluga Parowej* wydała *Komissja R. S. W. i D.* rozporządzeniem z d. ¹⁰/₂₈ Września 1853 r., a to według wyrażen tejże *Wysokiej Władzy* przez wzgląd na „użyteczność dla kraju, zakładu *Żegluga Parowej* na rzekach spławnych tutejszych pod firmą *Andrzej Hr: Zamoyski i Współka* istniejącego, tudzież wzorowe pod wszelkimi względami urządzenie onego.” — Tak łaskawe i tak pochlebne poparcie pobudzając *Współkę* do zaufania w przyszłość, zniewala ją także do coraz dzielniejszych usiłowań, mających na celu usprawiedliwić te względy i nadal je utrwalić. — W końcu roku 1852, jeden z pierwotnych wspólników, *P. Guibert* (po obrachowaniu się z nim i wypłaceniu przypadającej mu należności), wystąpił z spółki. Następnie pomyślnie skutki żegluga osobowej, mianowicie w r. 1853, przekonały Zarząd o potrzebie rozwinięcia coraz obszerniejszego tej gałęzi przedsięwzięcia. Zamierzone zaprowadzenie żegluga o-

sobowej na górnej *Wisłę*, i potrzeba pospoczczenia zapasowych statków, dała pochop do rozpoczęcia budowy trzech nowych parostatków osobowych, które w ciągu roku bieżącego na wodę spuszczone być mają. Budowa tych statków i inne rozprzestrzenienie i ulepszenia których potrzeba w rozmaitych gałęziach *Żegluga Parowej* z postępowaniem czasu czuć się daje, wymagają znacznych dodatkowych nakładów. W celu otrzymania potrzebnych w tej mierze funduszy, *Współka Żegluga Parowej*, postanowiła odnowić się i kapitał swój wzmocnić przez wypuszczenie obligów procentowych. — Odnowienie *Współki* nastąpiło d. ⁶/₁₈ Marca Aktem zeznanym tegoż dnia przed *Józefem Noskowskim*, Pisarzem Aktowym Królestwa, i zawiązała się pod firmą *Andrzej Hr: Zamoyski i Współka, Nowa Współka*, do której przystąpili Wspólnicy poprzedniej *Współki* z kapitałami już pierwiej wniesionymi, a razem *rsr. 282,000* wynoszącymi. Ci Wspólnicy komandytowi, mają podług zasad *Kodexu handlowego* stosunkowy do wniosków swoich udział w własności *Współki* w jej stratach i zyskach. — Oprócz tych udziałów spółkowych, wynoszących jak wyżej powiedziano *rs. 282,000* i już wniesionych, jeszcze będzie wypuszczonych 376 obligów procentowych po *rs. 750*, które razem utworzą drugą równą sumę *rs. 282,000*. Obligci te przynosić będą 5% rocznie aż do chwili wycofania ich z obiegu, które w ten sposób obrachowane zostało, że w przeciągu lat 11tu, wszystkie obligi, w porządku przez losowanie coroczne oznaczonym, spłacone i umorzone będą. Do każdego obligu dołącza się 11 kuponów rocznych po *rs. 37 kop. 50*, płatnych w Zarządzie *Żegluga Parowej*, z kolei od 1 Marca każdego roku, począwszy od r. 1855. — W myśl §§ 6go i 9go wyżej wspomnianego kontraktu, Główny Administrator spółki Hr: *Andrzej Zamoyski*, bez względu na obrot interesów *Współki*, poręcza na swoim majątku tak regularną wypłatę corocznych kuponów, jako też zwrot imiennej wartości samychże obligów w oznaczonym czasie wylosować się mających. — Na stopniowe losowanie i umarzanie tych obligów, przeznaczają się co rok przez 11 lat, summa *rs. 19,000*. — Oprócz 5% procentu stałego, posiadacze obligów będą mieli prawo do udziału w czystych zyskach przedsięwzięcia. Wysokość tego dodatku do procentu, corocznie będzie obliczona na posiedzeniu Wspólników. Obligci te mogą być zarówno z innymi tego rodzaju przemysłowemi papierami z wolnej ręki sprzedawane i przekazywane. — Ogólne posiedzenie *Współki Żegluga Parowej* za rok bieżący, odbyło się dnia 6go Marca. Pomiędzy innymi postanowieniami, uchwalono na tem posiedzeniu rozpoczęcie rozprzedaży obligów procentowych. W skutku tej uchwały, Zarząd *Żegluga Parowej*, ma zaszczyt niniejszem donieść, że wypuszczenie w obieg tych obligów, rozpocznie się z dniem jutrzejszym. — Osoby życzące sobie takowe nabyć, zechcą się zgłosić osobiście do Zarządu; żądania zaś listowne wtenczas tylko uwzględnione zostaną, kiedy towarzyszyć im będzie przesyłka pieniężna, wyrównywająca wartości żądanych obligów z doliczeniem wartości kuponów, obrachowanej za czas ubiegły między 1 Marca, a dniem wycięcia obligu z xięgi sznurowej i odesłania go nabywcy. Wartość zaś kuponu czyli procent dzienny dla uproszczenia ra-

chuby, ustanawia się na kopiejek srebrem 10 i pół. Słuszność tej dopłaty żadnej nie podpada wątpliwości, gdyż pierwszy kupon roczny wypłaconym będzie 1go Marca 1855 r., wszystkim posiadaczom obligów, bez względu na dzień w którym te obligi pierwszy raz wypuszczone były w obieg, i w którym kapitał przez nie wyobrażony wpłynął do kassy *Żegluga Parowej*.— Zarząd przeto musi z góry potrącić nabywcom z wartości rocznej kuponu, wartość onegoż za czas, przez który obligi nieczynnie leży w xiedze sznurowej.

Wczoraj z rana, W. Jakób-Karol *Gresser*, Inspektor Drukarni Komissji Skarbu i Banku Pol:; doczekał jubileuszu *złotego wesela*, wraz z Małżonką swoją *Różą Bourgeois*, którą poślubił dnia 5go Maja 1804 r., i z którą w jedności, zobopólnych poświęceniach, z przykładem dla drugich, przebiegł *pół-wieku* ziemskiej pielgrzymki. O godz: 8 z rana, w Kościele Sgo *KAROLA Boromeusza*, Parafji Sgo *ANDRZEJA*, w obec Jubilat, Krenwych i Przyjaciół jego, odprawił Mszę Śtą, W. JX. Kanonik *Topolski*. Następnie czci godny ten Kapłan, udał się wraz z gronem zaproszonych świadków do mieszkania Jubilatów, w gmachu Banku Polskiego, gdzie oczekiwała na przybycie Kapłana i Męża, szanowna Jubilatka, niestety rok już 8my tak ciężko paralizem tknięta, że ją ta niemoc, władzy nóg i rąk zupełnie pozbawiła. Tu przy tymczasowo urządzonym Otarzu, W. JX. iadź *Topolski*, przemówiwszy słów kilka do Jubilatów, poświęcił na nowo ich ślubne obrączki, odmówił stosowne modły, Błogosławieństwo pięćdziesięcioletnich związków udzielił, i życzenia Duchowne ku dalszej ich ziemskiej pielgrzymce wynurzył. W tej chwili, lzy radości, uszanowania, błogiego uczucia, zrosiły mimowolnie lica obecnych. Wywołał je widok tej szanownej 75 letniej przeszło pary, której *BOG* dozwolił doczekać tak wielkiej duchownej łaski; wywołało także i uszanowanie dla zacnego Jubilata, który żonie spojrzeniem dziękował za 50 lat przyjaźni i małżeńskiego szczęścia, jakoteż i dla Jubilatki, wielbiącej jeszcze prócz tego w mężu, wzorowy przykład opieki i starań, które szerególniej w ostatnich latach zupełnej jej niemocy, tem widoczniej się uwydatniły. Wśród życzeń obecnych, pracujący w Drukarni Banku Pol:, złożyli swemu zwierzchnikowi, starannie, na tekturze welinowej z wypukłemi ozdobami, kilku kolorami i złotem, wydrukowane powinszowanie. (Nieodrzuć przytoczyć, że dziś właśnie rok upływa, jak Jubilat najstarszy wiekiem i najdawniejszy z Urzędników w służbie Bankowej, ukończył 25 lat służby Rządowej, która to rocznica, zesła się wówczas właśnie z 25-letnią rocznicą, otwarcia Banku Polskiego).

Do liczby przechadzek, przybyło jeszcze jedno miejsce na *Czystem* za rogatką *Wolską*, gdzie co Niedziela i Święta da się słyszeć wyborna muzyka wojskowa, poczynając od jutra. Przytęm można dostać wszelkich zakąsek i napojów; niemniej przyjmują tam także i obstalunki na obiady lub podwieczorki.

Onegdaj, w posesjsji Magazynu Solnego na *Solou*, znaleziono pod mostkiem człowieka mocno schorzałego, lat około 36 mieć mogącego, z nazwiska i pochodzenia niewiadomego, który po wydobyciu go, w kilka minut życie zakończył.

Jutro i codziennie w Ogrodzie *Krasiniskich*, przy Cukierni *P. Haberkanta*, od go: Tej z rana, grywać będzie

orkiestra pod dyrekcją *P. Rajozaka*; a na pierwszy raz grane będzie wielkie *pot-pourri Canthala*.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani zostali: po *Balecie Fletrowers* *zaczarowany*, Pani *Raczyńska*, Panna *Freitag*, i *P. Antoni Tarnowski*.— W Teatrze *Rozmaitości* po *Ko: Helena* de *la Seigliere*, Panie: *Komorowska* i *Zielińska*, oraz *PP. Zolkowski, Królikowski* po 2-kroć i *Swieszewski*.

O ile wiemy, wielu lubowników *majówki*, wybiera się do miłej *Kaskady*, gdzie jutro i pojutrze, wyborowa muzyka grać będzie od rana. Przyjemnie to przy odgłosie harmonijnych dźwięków, konsumować smaczne *nowalje*, których tam w każdym czasie dostać można.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperjały*, żądają rs. 5 kop: 29, dają rs. 5 kop: 27¹/₂; za *listy zastawne* 11go Okresu oprócz kuponu, żądają rs. 13 kop: 81; 111go Okresu, żądają rs. 13 kop: 77; wartość kuponu kop: 22¹/₆.

ANGLJA.— Przypuszczają, że tegoroczne posiedzenia Parlamentu będą krótkie, bo rząd najważniejsze projekta pocofał.— W *Liverpool* odbył się liczny *meeting*, mający na celu podanie adresu departamentu, by po Uniwersytetach zniesiono przysięgę religijną, i otwarto te szkoły dla uczniów wszelkiego wyznania, o czem *Lord Russel* w swym bilu reformy Uniwersytetów zapomniał. Na 18 milionów mieszkańców, *Anglja* i *Walja* liczy tylko 6 milionów należących do Kościoła Panującego. (Neue Pr: Ztg).

AUSTRIA.— Deputacja *Węgierska* nader łaskawie przez Cesarza została przyjęta. Gdy Cesarz wszedł do sali w mundurze huzarów pułku swego imienia, z wielką wstęgą orderu Sgo *STEFANA*, prowadząc Cesarzową w stroju *węgierskim* i węgierskim kołpaku na głowie, obecni przyjęli ich wielkiem *Elten!* Niezmiernie wrazenie zrobiło oświadczenie Cesarza, że spodziewa się wkrótce powieźć do *Wegier* swą małżonkę. Deputacja składała się z 200 przeszło magnatów *węgierskich* (pomiędzy temi było 40 Radców Tajnych). Oprócz *Xięcia Pawła Esterhazy*, znajdowało się pomiędzy niemi przeszło dziesięciu *Esterhazych* i tyleż *Zichych*; dalej liczono wielu przedstawicieli rodzin *Karoly, Festetic, Hunyady, Oziraky, Erdodey*, etc.— Cesarstwo w d. 29 z. m. przyjmowali deputacje prowincji *Serbji, Banatu, Tyrolu* i *Tryestu*, oraz deputację miasta *Wiednia*. Do Burmistrza stolicy Cesarz z wielkiem zadowoleniem przemówił o objawach przywiązania, jakie dali mieszkańcy *Wiednia*.— Do 1go Maja rozjada się wszyscy członkowie rodzin panujących bawiący w *Wiedniu*, poczem Cesarstwo na czas jakiś udadzą się do zamku *Laxenburg*.— W dniu 29 z. m., pięć kapel pułkowych dawało serenadę Cesarzowej. Tegoż dnia odbyła się uroczystość ludowa w *Praterze*, a chociaż pogoda nie sprzyjała bardzo, tysiące ludzi od południa udało się na miejsce owego spaceru. O 4tej przybyli Cesarstwo. Przygotowania do *illuminacji* bardzo świetne. Wielką aleę oświetlono słońcem elektrycznym obracającym się ciągle około swej osi, mającem średnicy cztery sążnie; inna alea długa na pół godziny drogi, ozdobiona była całą masztami opatrzonemi w flagi, w herby *austrjackie* i *bawarskie*, w wieńce. Oświetlono ją balonami koloro:, żyrandolami i lampjonami. (N.Pr: Ztg).

FRANCJA. Paryż 29 Kwiet. — Ciało Prawodawcze dziś po biurach rozbiierało projekt prawa o wychowaniu publicznem; z Tmii Komisarzy, Gciu jest prawu przychylnych, chociaż niektórzy domagają się pewnych zmian. Pan *de Montalembert*, nie znajdował się w swem biurze. (Indep: Bel:).

Xiążę Napoleon w d. 17 z *Tulonu* do *Konstantynopola* odpłynął. — Anglicy skarżą się na obojętność publiczności francuzkiej dla wojny z *Rossją*. — Prawo powiększające pobór rekrutów z 80,000 do 140,000 nie najkorzystniejsze wrażenie zwłaszcza pomiędzy wieśniakami zrobiło. Kompanje dostawy zastępców do wojska nie wiedzą co począć; w wielu miejscach władza musi nad niemi opiekę rozciągać. — Postawa mocarstw niemieckich bardzo publiczności *Paryżką* niepokoi; wszędzie tylko słyhać pytania, co zrobią *Austrja* i *Prusy*. — *Porta* coraz bardziej domaga się przysłania posiłków i czynnej interwencji w *Grecji*, by przytłumić powstanie, inaczej obawia się rozruchów w *Smyrnie*, i na *Archipelagu*. (Jour. de St. Pet:).

Monitor z 22 z. m. donosi, że w d. 10 z. m. podpisanym został w *Londynie* traktat zaczepnego i odpornego przymierza pomiędzy *Anglią* a *Francją*, dla obrony Państwa *Ottomańskiego* przeciw *Rossji*. Następnego dnia **Monitor** miał ogłosić text tego traktatu. — Flota Admirala *Parseval-Deschènes* wypłynęła na *Baltyk*; składa się ona, licząc w to *Austerlitz*, z 9ciu okrętów linjowych, 9 wielkich fregat i 7 korwet. — Cesarz *Marszałkowi Vaillant* dał polecenie, by miał gotowe na rozkazy dowódcy naczelnego armji wschodniej, 50,000 ludzi. (J. de S. Peters:).

PRUSY. — Traktat przymierza między *Austrją* i *Prusami*, zawartym został na czas trwania wojny pomiędzy *Rossją* i mocarstwami zagraniczy; strony kontraktujące obowiązujać się bronić interesu i praw *Niemiec*, przeciw wszelkiemu naruszeniu z jakiej bądź strony. Żadna z stron kontraktujących, nie może czynnie wystąpić bez przyzwolenia drugiej. Inne Państwa niemieckie wezwanymi będą do przystąpienia do traktatu. (N. Pr: Zeitung).

TURCJA. — Według listów z *Orsowy* zd. 9 z. m., ruch wielki się objawia w wojsku tureckim od *Widynu* do *Szumli*; *Omer Basza* chce dokonać ogólnej dylokacji wojsk d. 20 z. m. — Z *Bukarestu* donoszą, że *Turcy*, opuszczając *Kustendzi*, dopuścili się tam krwawych nadużyć na *Chrześcjanach*, jakkolwiek okręta angielsko-francuzkie stały w porcie. — *Mustafa Basza* cofnął garnizon z *Kustendzi*, jak tylko flota anglo-francuzka weszła w komunikację z głównym korpusem tureckim stojącym około *Bazardzik*, by popierać od morza działania lądowe. — Z *Orsowy* donoszą pod d. 12 z. m., iż sądzono, że *Omer Basza* wybrał *Nikopol* za punkt centralny swych działań. — *Francuzów* 1,700, którzy zawinęli w dniu 31 Marca do *Gallipoli*, należą po większej części do inżynjerji. Zaraz po przybyciu, wojska francuzkie rozpoczęły roboty około obozu ufortyfikowanego niedaleko *Gallipoli* na wzgórz; obóz ten przetnie między-morze pomiędzy golfem *Sarosa* a morzem *Marmara*. Drugi obóz z 15,000 *Anglików*, *Francuzów* i *Turków*, utworzonym będzie w *Bujuk-*

Tszekmedze nad morzem *Marmara*; to by wskazywało, że armje sprzymierzone głównie mają na celu zastąpić stolicę. Sądzą powszechnie, że jak tylko korpus anglo-francuzki zebrany będzie, wojska te rozeszłą po rozmaitych punktach. Od czasu wypłynięcia flot na morze *Czarne*, ożywił się bardzo handel niewolnikami w *Konstantynopolu*; ceny spadły, bo dowóz jest znaczny; a dziewczynę, która kiedyś kosztowała 30,000 piastrow, dziś kupić można za 20,000; za chłopca, za którego płacono 20, dziś dają 10,000 piastrow. Dowodzą, że *Anglicy* ten handel popierają. — Adjutant Cesarza *Francuzów*, *Exelmans*, udał się do *Warny*, z ważnemi depeszami do Admirala *Francuzkiego*. — Armja *azjatycka* ciągle jest w tym samym stanie rozkładu, niekarności i braku. — Postanowienia dotyczące emancypacji *Chrześcjan*, nie zostały ogłoszonymi po meczetach; nowy *Szeik-ul-Islam* ogłoszenie to zachował sobie na czas późniejszy i stósowniejszy. Wielu *Kadich* podaje się do *dymissji*, z powodu tych postanowień, nie chcąc zasiadać w trybunałach mieszanych, których dla braku sędziów uorganizować dziś nie można. — Z brzegów *Albanji* donoszą o nadużyciach krwawych, jakich się dopuszczają *Albańczycy-Muzułmanie* na *Chrześcjanach*, około *Sajada*. Te nadużycia sprawdzili na miejscu *Komendanci okrętów anglo-francuzkich*, *Diamond* i *Pomone*. *Lord Komisarz wysp Jonskich*, zwrócił na to uwagę *Fuad-Effendego*. — Do *Preveza* przysłano 900 ludzi posiłków, ubranych i uzbrojonych jak najnieździej. — Powstanie nieco przycisnięte w *Epirze*, rozszerza się w *Tesalji*; gromady powstańców tu i owdzie, zabierają siłą rzeczy im potrzebne. — *Grecy* wygnani z *Turcji* mają podać do *Izb Heleniskich* adres, by zważyły z *Grecji* protektorat *Anglii* i *Francji*, ponieważ te Państwa nie chciały się opiekować *Helenami* w *Konstantynopolu* i paraliżowały usiłowania *Mocarstw Niemieckich* przeciw wygnaniu *Greków*. Wielu *Greków* jednak zostaje, przyjmując charakter poddanych *Party rajasów*; pozwolono też zostać *Grekom* wyznania *Rzymsko-Katolickiego*. (Gaz: Augb:— J. de St. Pet:).

Lloyd wiedeński donosi, że poseł *Turecki* miał uwiadomić gabinet *Austrjacki*, o przyzwoleniu *Party* do zajęcia ewentualnego *Serbji*, pod warunkami poprzednio ułożonemi. — Z *Konstantynopola* donoszą pod dniem 10 z. m., że w domach greckich odkryto broń i amunicję, oraz korespondencje wykazujące projekta powszechnego powstania w dzień *Wielkiej Nocy*. Wielka liczba *helenów* wygnanych, połączyła się z powstańcami w *Epirze*. — Flota anglo-francuzka stała przed *Warną*, *Kawarną* i *Balozyk*. *Rossjanie* stali przed *Sylistrją*. — Z *Szumli* piszą, że *Omer* otrzymał w ostatnich 2ch tygodniach znaczne posiłki, i że ma teraz rozporządzalnych 70,000 ludzi. Nie wiadzianno jednak, czy przyjmie bitwę na otwartem polu, czy czekać będzie na *Rossjan* pod *Szumlą*. (Gaz: Angsb:).

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe ciepła stopni 21.
Dziś rano wysokość wody na *Wisle* stop 3 cali 10.

TEATR WIELKI. Jutro, *Sylfida* (Panna Anna *Straus*, przedstawi rolę *Sylfidy*).

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Kobiety z Kamienia*.